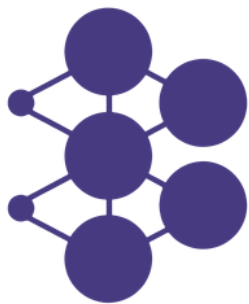

РЕСУРСИ

ДО ГЛОБАЛЬНОГО ТИЖНЯ МЕДІА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ 2026

АКАДЕМІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ
ПРЕСИ

ДОШКІЛЛЯ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК «45 ІДЕЙ ЯК ВИКЛАДАТИ МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ДІТЯМ 3–4 РОКІВ»

Посібник містить 45 вправ-ідей, що апробували вихователі дошкільних закладів і бібліотекарі дитячих бібліотек серед дітей 3–4 років. Розрахований на вихователів та бібліотекарів, що прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх цікавішими, розвивати медіаграмотність у дітей 3–4 років.

Автори: О. Волошенюк, Г. Дегтярьова, О. Качура, І. Ковач, С. Лисенко, О. Тарасова, С. Фролова, Т. Чашка

SOFT SKILLS ДЛЯ РОЗВИТКУ ДИТИНИ: ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ, КОМУНІКАЦІЯ ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ. МЕДІААЛЬБОМ ДЛЯ НАЙМОЛОДШИХ

Медіаальбом «Soft skills» для розвитку дитини» — це збірка вправ і методичних засобів для розвитку «м'яких навичок» наших наймолодших, дітей дошкільного віку (3–4 р.). Розрахований також на вихователів/льок і методистів/ок закладів дошкільної освіти, які прагнуть урізноманітнити свої заняття, розвиваючи критичне мислення, та на батьків.

Автори: Ю. Зоря, Н. Степанова

НАВЧАЛЬНИЙ КАЛЕНДАРНИК РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

Робочий зошит для дітей старшого дошкільного віку (5–6 р.) укладений у формі календаря, розрахованого на навчальний рік. У ньому подані вправи й методики для занять із розвитку критичного мислення в дітей старшого дошкільного віку. Зошит розраховано для дітей старшого дошкільного віку, а також на вихователів/льок і методистів/ок закладів дошкільної освіти, які прагнуть урізноманітнити свої заняття, розвиваючи критичне мислення.

Автори: Ю. Зоря, Н. Степанова

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ І КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Посібник є першим виданням в Україні, що розкриває питання освіти з медіаграмотності на заняттях в закладі дошкільної освіти. Методика дошкільної медіаосвіти інтегрована авторками у різні освітні лінії Базового компонента дошкільної освіти: «Дитина в соціумі», «Дитина у природному довкіллі», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини». Розрахований на вихователів/льок, які прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх більш цікавими, розвивати медіаграмотність та критичне мислення у дітей 5–6 років.

Автори: Г. Дегтярьова, О. Тарасова, Т. Чашка, О. Качура, О. Тарасова, В. Потапова, А. Фоменко, С. Фролова

МЕДІАОСВІТА ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Посібник містить низку вправ з візуальними текстами, значна частина яких націлена на формування навичок безпечної поведінки у воєнний час за допомогою медіатекстів. Книжка розрахована на педагогів закладів дошкільної освіти, що прагнуть урізноманітнити свої заняття, розвивати медіаграмотність і критичне мислення та батьків, які прагнуть бути провідниками медіасоціалізації своїх дітей.

Автори: К. Ванько, Ю. Зоря, О. Шаповал, О. Волошенюк

КОМІКС “МИ СКОРО ПОВЕРНЕМОСЯ”

Комікс є першим медіаосвітнім виданням в Україні, яке у художній формі показує вимушену імміграцію родини під час війни.

Комікс розвиває навички критичного оцінювання медіаповідомлень та відповідальне ставлення до поширення інформації.

Сценарій: О. Шаповал, О. Волошенюк

Художник: Ю. Шаповал

КОМІКС “ДІМ НА ДОЛОНЬКАХ”

Медіаосвітнє видання, що в художній формі показує складнощі адаптації родини під час вимушеного переїзду, переживання за рідних і дім, куди ще немає змоги повернутися через війну. У центрі оповіді сім'я Газдів, яку встигли полюбити читачі першого коміксу «Ми скоро повернемося...».

Окрім цікавої історії, комікс розвиває навички критичного оцінювання медіаповідомлень і відповідального ставлення до споживання та поширення інформації.

Сценарій: О. Шаповал, О. Волошенюк

Художник: Ю. Шаповал

ПОЧАТКОВА ШКОЛА

МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ УМІНЬ З МЕДІАГРАМОТНОСТІ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО» В НУШ

Посібник має на меті допомогти вчителям опанувати підходи до інтеграції медіаграмотності до курсу «Мистецтво» в початковій освіті. Перша частина посібника містить основи медіаграмотності, а друга — методики та практичні завдання в сфері екранних мистецтв та візуальної грамотності. Розрахований на вчительок та вчителів, які прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх більш цікавими для учнів, розвиваючи медіаграмотність та візуальну культуру.

Автори: О. Волошенюк, О. Чорний

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ТА STEM-ОСВІТА: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Ключова мета посібника — підвищення ефективності освітнього процесу через інтеграцію медіаграмотності засобами STEM-освіти, як пріоритетного освітнього напрямку, що відповідає викликам сучасності та запитам учасників освітнього процесу.

Автори: Ю. Зоря

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ В ІНТЕГРОВАНОМУ КУРСІ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Посібник містить аналіз методичного потенціалу типових освітніх програм та підручників інтегрованого курсу «Я досліджую світ» НУШ для початкової школи з точки зору формування медіаінформаційної грамотності. Автор пропонує серію методичних матеріалів для вчителя та численні ідеї завдань, що можуть бути використані під час занять в початковій школі. Книжка розрахована на вчительок та вчителів, які прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх більш цікавими для учнів, розвивати не лише предметні компетентності, але й медіаграмотність.

Автор: О. Мокрогуз

ІНТЕГРАЦІЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ В НАВЧАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

У посібнику подано приклади інтеграції медіатекстів, що визначені Типовою освітньою програмою мовно-літературної освітньої галузі, в навчальний предмет «Я досліджую світ». Книжка розрахована на вчительок та вчителів, які прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх більш цікавими для учнів, розвиваючи медіаграмотність.

Автори: О. Волощенко, О. Козак

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Посібник для вчителя початкової школи, що створили медіапедагоги-лідери на основі кількарічного викладання медіаграмотності в початковій школі.

Автори: О. Волощенко, О. Ганик, В. Голощапова, Г. Дегтярьова, І. Іванова, А. Кожанова, Г. Пиза, О. Шкребець, О. Янкович

БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ (1-4 КЛАС)

Це перше видання в Україні, що розкриває питання безпеки життєдіяльності та медіаграмотності в умовах воєнного часу для учнівства 7-9 років. Кейси спрямовані на формування навичок безпечної поведінки, розвиток вміння критично сприймати медіаконтент, міркувати, аналізувати, робити висновки, аргументувати власну думку, знаходити і оцінювати необхідну інформацію.

Автори: Н. Піщуліна, Р. Шаламов, О. Волощенко, К. Яшунська

ЩЕПЛЕ-ЩО? ЧОМУЧКИ В ПОШУКАХ ВІДПОВІДЕЙ ПРО ЩЕПЛЕННЯ: КОМІКС

Комікс розповідає про сміливі пошуки героя та героїні достовірної інформації про вакцини та вакцинацію, у яких їм допомагає чарівний джін. Герої зустрічаються з різними людьми, аналізують та критично оцінюють отриману інформацію та розбираються в питанні вакцинації. Розрахований на учнівство початкового рівня середньої освіти ЗЗСО, а також для проведення медіаосвітніх занять.

Автор: М. Каліберда

ОСНОВНА ШКОЛА

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА “ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ”
(5-6 КЛАСИ) - МАЄ ГРИФ МОН УКРАЇНИ**

Програма укладена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30 вересня 2020 р. та наказу Міністерства освіти і науки України № 235 від 19 лютого 2021 року «Про затвердження типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти».

Автор: О. Мокрогуз

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА “ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ”
(7-8 КЛАСИ) - МАЄ ГРИФ МОН УКРАЇНИ**

Програма укладена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30 вересня 2020 р. та наказу Міністерства освіти і науки України № 235 від 19 лютого 2021 року «Про затвердження типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти».

Автори: О. Мокрогуз, О. Желіба

**ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ, 7-8 КЛАСИ. ПОСІБНИК ДЛЯ
ВЧИТЕЛЯ**

Посібник містить дидактичні матеріали та розробки занять для викладання курсу «Основи медіаграмотності. 7–8 класи» (програма має гриф МОН України «Схвалено для використання в освітньому процесі»). Даний посібник повністю відповідає структурі програми, разом з якою становить єдиний навчально-методичний комплекс. Теоретичний матеріал, медіаосвітні вправи та завдання, що вміщені в посібнику, можуть бути використані для позакласної роботи, вивчення факультативних курсів, проведення занять гуртків.

Автори: О. Мокрогуз

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА “ОСНОВИ ВІЗУАЛЬНОЇ
МЕДІАГРАМОТНОСТІ” (9 КЛАС)**

Програма укладена відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 898 від 30 вересня 2020 р. та наказу Міністерства освіти і науки України № 235 від 19 лютого 2021 року «Про затвердження типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти».

Автори: О. Мокрогуз, О. Желіба

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА “ОСНОВИ МЕДІАІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ” (10-11 КЛАСИ) - МАЄ ГРИФ МОН УКРАЇНИ

Мета цієї програми — сформувані навички критичного мислення, медіаінформаційних компетентностей учня/учениці, що необхідні для діяльності, пов’язаної з процесом пошуку, сприйняття, створення, обробки й передавання інформації в процесі роботи з медіа.

Автори: О. Мокрогуз, О. Желіба

ОСНОВИ МЕДІАІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ (10-11 КЛАСИ). ПОСІБНИК ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ

Посібник містить дидактичні матеріали та розробки занять для викладання курсу «Основи медіаінформаційної грамотності. 10–11 класи». Цей посібник повністю відповідає структурі програми, разом з якою становить єдиний навчально-методичний комплекс. Теоретичний матеріал, медіаосвітні вправи та завдання, що вміщені в посібнику, можуть бути використані як під час вивчення окремого курсу з медіаграмотності, для позакласної роботи, проведення занять гуртків, так і бути інтегрованими в навчальні предмети.

Автори: О. Мокрогуз, О. Желіба, М. Запорожченко

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИКИ

У книжці наведено короткі теоретичні відомості про різні аспекти медіаграмотності, приділено увагу питанням методики впровадження навчання з медіаграмотності та розміщено численні ідеї завдань, що можуть бути використані під час занять з фізики. Розрахована на вчительок та вчителів фізики, які прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх більш цікавими для учнів, розвивати не лише предметні компетентності, але й медіаграмотність.

Авторка: Е. Якубовська

ПРАКТИЧНІ КЕЙСИ “БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ” (5-7 КЛАСИ)

Це перше видання в Україні, що розкриває питання безпеки життєдіяльності та медіаграмотності в умовах воєнного часу для учнівства 12-14 років. Кейси спрямовані на формування навичок безпечної поведінки, розвиток вміння критично сприймати медіаконтент, міркувати, аналізувати, робити висновки, аргументувати власну думку, знаходити і оцінювати необхідну інформацію.

Автори: Н. Піщуліна, Р. Шаламов, О. Волошенюк, К. Яшунська

МЕДІАОСВІТА НА ЗАНЯТТЯХ З МАТЕМАТИКИ

У книжці наведено короткі теоретичні відомості про різні аспекти медіаграмотності, приділено увагу питанням методики її впровадження та розміщено завдання, що можуть бути використані під час занять. Книжка розрахована на вчителів математики, що прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх цікавішими для учнів, розвивати не лише предметні компетентності, а й медіаграмотність і критичне мислення.

Автор: Л. Гринчук

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ НА ЗАНЯТТЯХ З ХІМІЇ

У книжці наведено короткі теоретичні відомості про різні аспекти медіаграмотності, приділено увагу питанням методики впровадження навчання з медіаграмотності та розміщено численні моделі завдань, що можуть бути використані під час занять із хімії. Розрахована на вчительок та вчителів хімії, які прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх цікавішими для учнів, розвивати не лише предметні компетентності, а й медіаграмотність.

Автор: О. Григорович

МЕДІАОСВІТА НА ЗАНЯТТЯХ З ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ

У книжці наведено короткі теоретичні відомості про різні аспекти медіаграмотності, приділено увагу питанням методики її впровадження та розміщено численні моделі завдань, що можуть бути використані під час занять із фінансової грамотності. Посібник розрахований на вчителів економіки та фінансової грамотності, що прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх цікавішими для учнів, розвивати не лише предметні компетентності, а й медіаграмотність і критичне мислення.

Автор: Г. Горленко

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ НА ЗАНЯТТЯХ З ГЕОГРАФІЇ

У книжці наведено короткі теоретичні відомості про різні аспекти медіаграмотності, приділено увагу питанням методики впровадження навчання з медіаграмотності та розміщено численні моделі завдань, що можуть бути використані під час занять із географії. Розрахована на вчительок та вчителів географії, які прагнуть урізноманітнити свої заняття, зробити їх більш цікавими для учнів, розвивати не лише предметні компетентності, але й медіаграмотність.

Авторка: З. Філончук

ОСВІТНІ ПРАКТИКИ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ІНФОДЕМІЇ, АБО ЯК НЕ ІЗОЛЮВАТИСЯ ВІД ПРАВДИ

Посібник містить серію моделей занять із біології, громадянської освіти / історії, української мови та сценарій позакласного заходу, в які інтегрована медіаграмотність. Контент формує навички критичної оцінки медіаповідомлень, розуміння власної ролі у запобіганні інфодемії та відповідальне ставлення щодо поширення «вірусної» інформації. Посібник може бути використаний під час навчального процесу в закладах загальної середньої освіти, післядипломної педагогічної освіти та педагогічних вищих навчальних закладів.

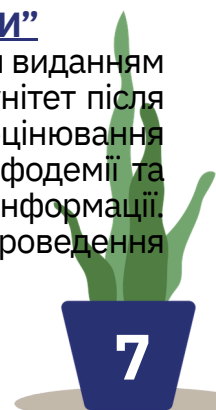
Автори: О. Волошенюк, Г. Дегтярьова, М. Каліберда, О. Мокрогуз, В. Потапова, Р. Шаламов

ГРАФІЧНИЙ РОМАН “ЯК ІМУННІ КЛІТИНИ ВІРУС ДОЛАЛИ”

Графічний роман «Як імунні клітини вірус долали» є першим виданням в Україні, що в художній формі показує, як формується імунітет після вакцинації, розвиває навички критичного оцінювання медіаповідомлень, розуміння власної ролі в запобіганні інфодемії та відповідальне ставлення до поширення «вірусної» інформації. Розрахований на учнівство 5-6 класів ЗЗСО, а також проведення занять дотичних до теми імунітету.

Автори: М. Каліберда, Н. Пендюк

УКРАЇНСЬКА ІСТОРІЯ В КІНОФІЛЬМАХ

Посібник для вчителів, які викладають історію та медіаграмотність. Звернення до українських кінотекстів дозволить популяризувати кінематографічну грамотність та через призму мистецьких творів, продискутувати про конфліктні ситуації і складні соціальні процеси в Україні. Конспекти занять також можуть бути використані під час вивчення курсів за вибором, факультативних курсів, виховних годин, занять гуртків юних істориків, журналістів тощо.

Автори: О. Волошенюк, О. Мокрогуз, Л. Новікова, С. Тримбач, Г. Черков

АВТОРСЬКІ ЗАНЯТТЯ ВІД МЕДІАПЕДАГОГІВ-ЛІДЕРІВ

Авторські заняття від медіапедагогів-лідерів: медіаосвітні практики в позакласній роботі учнів 5–7 класів: в збірці пропонуються інноваційні практики від наших колег-медіапедагогів.

Автори: О. Волошенюк, І. Іванюк, О. Куц, Г. Шевченко

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ НА УРОКАХ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Видання – перша спроба інтеграції медіаграмотності у викладання суспільних дисциплін. В перших двох розділах розглянуто, що таке медіа, медіаосвіта та медіаграмотність, базові методики критичного мислення. У розділах 3–11 запропоновано плани-конспекти уроків для курсів «Історія України», «Всесвітня історія», «Людина і світ». Вправи і завдання також можуть бути використані під час вивчення курсів за вибором, факультативних курсів, виховних годин, занять гуртків юних істориків, журналістів тощо.

Автори: Т. Бакка, О. Волошенюк, Л. Гуменюк, Р. Євтушенко, Т. Мелещенко, О. Мокрогуз, В. Потапова

ВСТУП ДО НОВИННОЇ ГРАМОТНОСТІ

Вступ до новинної грамотності – це прості загальні плани уроків для пояснення учням середньої школи, як читати і розуміти медіановини та актуальні події. Розділений на три розділи від одного до двох тижнів кожен, навчальний план стисло наводить огляд критичних елементів у розумінні новин і здорові процеси для визначення джерела інформації та упередженості. Індивідуальні заняття можуть бути адаптовані та використані з урахуванням конкретних потреб класу.

Навчальне джерело: americanpressinstitute.org

Авторка: К. Соколова

PRESS AHEAD! ПРЕСА ПОПЕРЕДУ!

Press Ahead! – це одночасно засіб навчання і гід із планування створення шкільної газети. Як засіб навчання, він забезпечує бекграунд за різними ділянками і елементами газети. Він включає в себе навчальний посібник, який зобов'язує учнів виходити за межі короткого огляду газетних компонентів, і аналізувати структуру, мову і з'єднання різних частин газети.

Перекладачка: К. Соколова

КНИЖКА У СВІТІ МЕДІА

Цей посібник для вчителів, які викладають медіаграмотність у закладах загальної середньої освіти, а також бібліотекарів, містить програму факультативного курсу «Книжка у світі Медіа» для учнів 5–7 класів та плани-конспекти занять відповідно до тем програми. У посібнику також наведено необхідні основні та додаткові ресурси і матеріали.

Автори: Г. Дегтярьова, О. Білик, О. Кукленко.

МЕДІАОСВІТА В ОГНІ

Посібник розрахований на викладачів історії та громадянської освіти, які прагнуть засвоїти додаткові можливості для практичної роботи з формування медіаграмотності в пошукачів освіти за умов інформаційно-ідеологічного протистояння. Автори деталізували сучасну понятійно-термінологічну систему, створили методичні вправи, які можна використовувати на заняттях. Запропоновані матеріали спрямовані на системне та усвідомлене засвоєння методик критичного мислення й декодування дезінформації та пропаганди.

Автори: В. Потапова, О. Мокрогуз, Г. Дегтярьова, О. Желіба, І. Ковач

НАРИСИ З ІСТОРІЇ КРИМУ ХVІІІ – ПОЧАТКУ ХІХ СТ.: ДОДАТКОВИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ ДЛЯ 7–8 КЛАСІВ

Першим посеред низки аргументів, якими Росія виправдовує анексію Криму є нібито приналежність півострова до етнічних «слов'янських земель». Цей посібник містить матеріали до уроків історії (7 та 8 класів) і показує, яким чином провадилася цілеспрямована політика Російської імперії, спрямована на те, щоб створювати несприятливі умови для кримськотатарського населення, і навпаки, – сприятливі для росіян.

Автори: С. Цалик, О. Мокрогуз, О. Волошенюк

ІСТОРІЯ КРИМУ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ. НАРИСИ. НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК, 10 КЛАС

Цей посібник містить матеріали до занять з історії та громадянської освіти (10 кл.) і показує, яким чином провадилася цілеспрямована політика Російської імперії та СРСР, з тим, щоб створювати несприятливі умови для кримськотатарського населення і, навпаки, сприятливі для росіян. Посібник пропонує низку завдань з формування навичок верифікації джерел, зокрема візуальних, і критичного мислення.

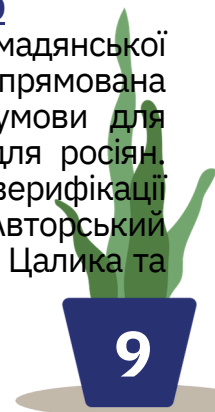
Автори: С. Цалик, О. Мокрогуз, О. Волошенюк

НАРИСИ З ІСТОРІЇ КРИМУ У ХХ СТ.: 1939–1990 РР.: ДОДАТКОВИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ 10 КЛАСУ ЗЗСО

Цей посібник містить матеріали до занять з історії та громадянської освіти (10 кл.) і показує, яким чином провадилася цілеспрямована політика СРСР, з тим, щоб створювати несприятливі умови для кримськотатарського населення і, навпаки, сприятливі для росіян. Посібник пропонує низку завдань з формування навичок верифікації джерел, зокрема візуальних, і критичного мислення. Авторський колектив об'єднав відомого історика та есеїста Станіслава Цалика та експертів Академії української преси.

Автори: С. Цалик, О. Мокрогуз, О. Волошенюк

НАРИСИ З ІСТОРІЇ КРИМУ У ХХ–ХХІ СТ.: 1990–2014 РР.: ДОДАТКОВИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ ДЛЯ 11 КЛАСУ

Цей посібник містить матеріали до занять з історії та громадянської освіти (11 кл.) і досліджує як відбувалося повернення кримських татар на історичну батьківщину та питання адміністративно-політичного статусу Криму. Також у фокусі — процеси тимчасової окупації російськими збройними силами АР Крим зимою 2014. Посібник пропонує низку завдань з формування навичок верифікації джерел, зокрема візуальних, і критичного мислення.

Автори: С. Цалик, О. Мокрогуз, О. Волошенюк

НАРИСИ З ІСТОРІЇ КРИМУ У 2015–2022: НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Цей посібник містить матеріали до занять з історії та громадянської освіти (10–11 кл.) і показує, яким чином провадилася цілеспрямована політика РФ з тим, щоб ширити основні російські пропагандистські міфи. Посібник пропонує низку завдань з формування навичок верифікації джерел, зокрема візуальних, і критичного мислення.

Автори: С. Цалик, О. Мокрогуз, О. Волошенюк

КОМІКС “МОЇМИ ОЧИМА”

В адаптаційному коміксі «МОЇМИ ОЧИМА» ми зображаємо київське життя під час війни через призму сприйняття підлітка. Головна героїня Мія бачить події, які відбуваються навколо і не лишається осторонь. Вона стрімко дорослішає та включається у воєнну недитячу реальність, де загрози не лише фізичні, а й інформаційні.

Сценарій: О. Шаповал, О. Волошенюк

Художник: Ю. Шаповал

ПРАКТИЧНА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ У НУШ. 5–7 КЛАСИ

Видання містить серію вправ, де медіаграмотність інтегрована в мовно-літературну, громадянську та історичну, природничу та мистецьку й інші освітні галузі. Контент формує навички критичного оцінювання медіаповідомлень, безпекової поведінки в цифровому просторі.

Автори: за ред. О. Волошенюк, Г. Дегтярьової, Р. Шаламова.

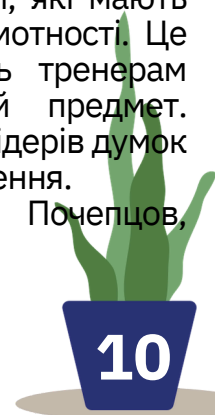

ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК З МЕДІАГРАМОТНОСТІ ДЛЯ МУЛЬТИПЛІКАТОРІВ

Практичний посібник з медіаграмотності для мультиплікаторів присвячений найбільш гострим та актуальним питанням, які мають першочергово обговорюватися на тренінгах з медіаграмотності. Це збірка практичних порад і методик, що допоможуть тренерам дохідливо та ефективно викладати цей складний предмет. Призначена для тренерів і викладачів медіаграмотності, лідерів думок та всіх, кого цікавлять складні проблеми критичного мислення.

Автори: А. Бабак, О. Гороховський, Т. Іванова, Г. Почепцов, О. Тараненко, А. Юричко

БУДЬ У ТРЕНДІ: МІГ В ОНЛАЙН

Автори розкривають програму тренінгу з основ медіаграмотності у форматі онлайн шляхом цікавих рольових ігор, вікторин та тестів, квестів та групових проєктів, вправ та кейсів. Саме така методика перетворює процес тренінгового навчання в дійсно інтерактивне занурення, залучення та діалог.

Автори: Т. Іванова, С. Ізбаш

ЯК МОЖНА ПРОТИДІЯТИ ФЕЙКОВИМ НОВИНАМ?

Автори розглядають, як «фейкові новини» впливають на спосіб формування власної думки у громадян, а потім змальовують різноманітні методи вирішення цієї проблеми. Це друга редакція резонансного дослідження, що містить найсвіжіші дані.

Автори: Ф. Мюллер, Н. Деннер

ДІПФЕЙК ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ

Видання про штучні нейронні мережі, діпфейки та їх роль в поширенні дезінформації та способи боротьби з ними.

Авторка: Агнешка М. Вальорска

Перекладач: В. Олійник

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ: ТЕХНОЛОГІЇ І ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Посібник познайомить з основними термінами та темами з медіаграмотності. Допоможе зацікавитися цією темою та краще зрозуміти світ медіа. Посібник розрахований на широку аудиторію.

Автори: Н. Войтович, Л. Імбіровська-Сиваківська

(НЕ)БЕЗПЕКА В ЦИФРОВОМУ СВІТІ

Навчальний посібник, який допоможе зрозуміти цифрові виклики, загрози, з якими стикаються користувачі в Інтернеті, та основні навички безпечної роботи, збереження й передавання інформації, користування соціальними мережами.

Авторка: О. Почапська

**МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ТА КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ
ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН КОМУНІКАЦІЙНОГО ЦИКЛУ**

Посібник присвячений проблемі імплементації елементів медіаграмотності у предмети комунікаційного циклу в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців закладів вищої освіти. Матеріали посібника будуть корисні викладачам журналістських дисциплін, PR та реклами.

Авторка: Т. Іванова

**СТОП-СТЕРЕОТИПИ: МЕТОДИ ЇХ ПОДОЛАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ
СУСПІЛЬСТВІ**

Мета посібника — ознайомити українську громадськість з можливостями подолання в суспільстві упереджень та стереотипів. Матеріали включають навчально-методичне забезпечення інформаційних годин та розробки тренінгів.

Авторка: Н. Степанова

НАВІГАТОР МЕДІАПЕДАГОГА: ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА, ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Науково-методичний посібник містить інформацію про нормативну базу, що регламентує впровадження медіаінформаційної грамотності в Україні, висвітлює основи методики медіаосвіти, знайомить із засобами формування медіакомпетентної особистості в умовах сьогодення.

Автори: Дегтярьова Г., Астахова М., Байназарова О., Гніда Т.

EDU-AI: МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ШІ ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ КОМУНІКАТИВНОГО ЦИКЛУ

Посібник пропонує методичні рекомендації, практичні кейси, сценарії занять та лайфхаки щодо ефективного й етичного використання інструментів ШІ, таких як ChatGPT, генератори зображень, аналітичні системи тощо.

Авторка: Т. Іванова, Л. Цукор.

ЖУРНАЛІСТИКА: ПОСІБНИК

Пропонований посібник – це спроба інтегрувати під однією обкладинкою максимум з того, що має знати та вміти сучасний журналіст. Він дає практичні знання про журналістику як ремесло, водночас розширюючи горизонти пізнання та окремо зупиняючись на загальних проблемах комунікації та публіцистики.

Автори: Штефан Рус-Моль

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ПОЧИНАЄТЬСЯ З СІМ'Ї: НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ АЛЬБОМ

Система освіти сьогодні покликана реагувати на виклики суспільства та трансформуватися відповідності до ключових потреб усіх учасників освітнього процесу, тому питання розвитку сімейної медіаосвіти є пріоритетним в освітній парадигмі та набуває масштабного поширення серед батьківської аудиторії.

Авторка: Ю. Зоря.

ЖУРНАЛІСТИКА ПІД ОБСТРІЛАМИ: УРОКИ З УКРАЇНИ: ПОСІБНИК

Навчальний посібник підготовлено НСЖУ в межах проекту «Зміцнення стійкості прифронтових медіа як інструменту боротьби з дезінформацією» за фінансової підтримки Посольства Литовської Республіки в Україні в рамках Програми співробітництва з метою розвитку та сприяння демократії.

Видання структуровано за трьома ключовими напрямками: медіаграмотність, контент та цифровізація.

Автори: Іванова Т., Суркова Ю., Юричко А.

ПОСІБНИК З ЖУРНАЛІСТСЬКИХ РОЗСЛІДУВАНЬ: ЯК ПРАЦЮВАТИ З ДОКУМЕНТАМИ, БАЗАМИ ДАНИХ ТА ЯКІ МЕТОДИ ВИКОРИСТОВУВАТИ

Американський «Посібник з журналістських розслідувань» Бранта Г'юстона та Марка Горвіта, що з 1983 року витримав шість перевидань, є класикою жанру. Його мета — надати студентам і журналістам-практикам системні знання та інструменти. У книзі поєднані методологія, реальні приклади та практичні завдання.

Авторка: Г'юстон Б., Горвіт М. (Пер. з англ. Бюро перекладів «Профпереклад»; наук. ред. В. Іванов)

ВПРАВИ ДО ТРЕНІНГУ «ФІЛЬТРУЙ ІНФОРМАЦІЮ = СТВОРЮЙ ЗМІНИ»: ЗБІРКА ВПРАВ

Збірка містить практичні вправи до онлайн-тренінгу для тренерів “Фільтруй інформацію — створи зміни: тренерська лабораторія. Хакатон практик”. Матеріали спрямовані на розвиток навичок критичного мислення, медіаграмотності, аналізу інформації, розпізнавання маніпулятивного контенту та відповідального споживання й поширення інформації.

Видання призначене для тренерів, викладачів, педагогів, представників громадських організацій та всіх, хто працює у сфері медіаосвіти й розвитку інформаційної стійкості.

Авторка: Т. Іванова.

POLITCHECKER — ТВІЙ ПОМІЧНИК У ПОЛІТИЧНОМУ СВІТІ: ПОСІБНИК

«PolitChecker» — комплексний практичний посібник із політичного фактчекінгу, критичного мислення та медіаграмотності. Видання пояснює, як перевіряти публічні заяви політиків, розпізнавати маніпулятивні наративи й популізм, оцінювати надійність джерел та працювати з відкритими даними.

Читачі отримають покрокові алгоритми перевірки фактів, методи аналізу соціальних мереж і ботів, інструменти візуальної криміналістики, а також поради з виявлення дипфейків та іншого синтетичного контенту. Наукові дослідження у книзі поєднані з актуальними прикладами й практичними кейсами.

Посібник стане корисним журналістам, студентам, викладачам, медіатренерам, громадським активістам і всім, хто прагне свідомо орієнтуватися в політичній інформації та захищатися від дезінформації.

Авторка: А. Юричко, М. Запорожченко

ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРІВ

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРІВ: ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

Сьогодні бібліотеки — це сучасні мультисервісні інформаційні центри, покликані виховувати компетентного медіаспоживача. Цей poradnik містить методично-практичний матеріал для бібліотекарів і буде корисний усім, кому не байдуже майбутнє молодого покоління в нових умовах інформаційного суспільства.

Автори: Ю. Зоря, Н. Степанова

ПРАКТИЧНА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ. ПОСІБНИК ДЛЯ БІБЛІОТЕКАРІВ

Цей посібник для бібліотекарів, які опікуються впровадженням медіаосвіти та медіаграмотності. Розробки занять та вправ можуть бути використані під час бібліотечних медіауроків, занять медіаклубів, гуртків юних журналістів тощо.

Автори: Л. Гуменюк, В. Потапова, О. Волошенюк

ПРАКТИЧНА МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ДЛЯ БІБЛІОТЕК

Цей посібник для бібліотекарів, які опікуються впровадженням медіаосвіти та медіаграмотності. Розробки занять та вправ можуть бути використані під час бібліотечних медіауроків, занять медіаклубів, гуртків юних журналістів тощо.

Автори: О. Власюк, В. Потапова, І. Срібна

ІГРИ, РЕСУРСИ

ОНЛАЙН-ГРА “ПРИГОДИ ЛІТЕРАТУСА”

Гра складається із 10 рівнів. Герой проходить 10 світів в пошуках своєї коханої Верітас, викраденої Маніпулісом. Йому доводиться оцінити достовірність і правдивість інформації, яка йому трапляється, перевірити та знайти правду. Допоможіть Літератусу пройти його шлях: читайте оповідання і знаходьте предмети.

ОНЛАЙН-ГРА “МЕДІАЗНАЙКО”

Суть гри полягає у тому, що потрібно пройти 9 рівнів/етапів, надати відповідь на запитання, стати журналістом, створити телепрограму, сайт і газету, дізнаючись при цьому як працюють медіа і як вони впливають на тебе – споживача інформації.

НАСТІЛЬНА ГРА “МЕДІАГРАМОТНА МАФІЯ”

«Медіаграмотна мафія» чудова можливість розвинути навички критичного мислення, дедукції та аргументації у веселій і невимушеній формі.

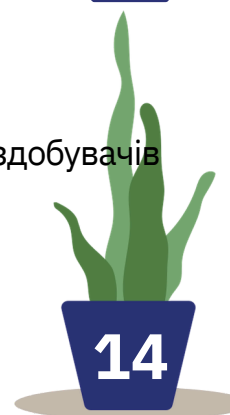
Авторка: Ю. Кулик

НАСТІЛЬНА ГРА “365° ЗА ШКАЛОЮ МЕДІАГРАМОТНОСТІ”

Мета гри 365° за шкалою медіаграмотності допомогти вам розвинути критичне мислення. Вона вчить аналізувати інформацію на конкретних прикладах. І бути максимально обачливими, коли транслюються події зі складовими 5С: сенсацією, смертю, страхом, скандалом, сексом.

ПЛАТФОРМА “AUP+”

Онлайн-курси з медіаграмотності і не тільки для здобувачів освіти, освітян, студентів і всіх бажаючих.

ПІДПИСУЙТЕСЬ НА НАС У СОЦМЕРЕЖАХ:

